

Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 14.01.2023 tarihli ve 32073 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Değişiklik bünyesinde yetki belgesi türleri, yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel ve özel şartları, taşıtlara ilişkin konular, şoförlerde aranan yaş limiti, yetki belgesi sahiplerinin ortak yükümlülükleri, ücret tarifeleri, zaman tarifeleri ve belge ücretleri gibi alanlarda güncelleme ve eklemeler yapılmıştır.

Değişiklik kapsamında yer alan hususlar:

1) B3 ve D3 türü yetki belgeleri kapsamında diyaliz hastaları, engelliler ve veli/vasi konumundaki kişiler de taşınabilecektir.

2) İliçi ve 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları açısından D4 türü yetki belgesi için Bakanlığa bildirilecek bilgilere taşıma hatları ve taşıma güzergahları ile taşıt belgesine kaydedilecek taşıtların sayısı ve koltuk kapasiteleri eklenmiştir.

3) Genel anlamda yetki belgelerinin mesleki saygınlık kriteri sebebiyle iptal edilmesi uygulaması kaldırılmış, yetki belgesi kapsamındaki faaliyetlerin geçici olarak durdurulması uygulaması getirilmiştir. Yeni uygulama gereğince faaliyeti geçici olarak durdurulan yetki belgesi sahiplerine, mesleki saygınlık kriterini sağlamaları halinde faaliyete devam edebilme olanağı tanınmıştır.

4) F1 ve F2 türü yetki belgesi sahipleri için B1, B2, D1, D2, D4 ve/veya tarifeli olarak faaliyet gösteren A1 yetki belgesi sahipleriyle yapılmasına izin verilen azami acentelik sözleşmesi adedi 10'dan 20'ye çıkarılmıştır. Yeni eklenen hüküm uyarınca F1 türü yetki belgesi sahiplerinin B1 veya B2 türü yetki belgesi sahiplerinin uluslararası yolcu taşımacılığı faaliyetlerine aracılık edemeyeceği belirtilmiştir.

5) L2 türü yetki belgesi temin etme kriterlerine "3 yıl geçerliliği devam eden ve halen geçerli bulunan C3, K1, K3, L1, M2, N2 veya P2 türü yetki belgelerinden herhangi birisine sahip olma" kriteri eklenmiştir.

6) T1, T2 ve T3 türü yetki belgeleri temin etme kriterlerine, aranan çeşitli şartlara sahip ve güvenli bir terminalin kullanım hakkına sahip olma şartı getirilmiştir. Benzer şekilde, Yönetmelik kapsamında şehirlerarası, yurtiçi ve uluslararası alanda faaliyet gösteren yetki belgesi sahiplerine terminal kiralama kriteri yerine terminal kullanım hakkına sahip olma kriteri getirilmiştir.

7) A, B, C, D, L, M, N ve P türü yetki belgeleri temin etmek için tescilli unvan ve logo gibi unsurlar kaldırılmış, sadece kısa unvan bildirilmesi yeterli görülmüştür.

8) T türü yetki belgeleri için aranan fiziki yer ve mekân şartlarına ilişkin olarak, "belediyeler haricindeki gerçek veya tüzel kişiler adına düzenlenecek" ibaresi eklenerek başvuru sahibinin bir belediye olup olmadığına göre işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

9) L2 türü yetki belgesi sahipleri bakımından yeni bir düzenleme getirilmiştir. Asgari kapasite şartının en az %60'ının kaybedilmesi halinde, yetki belgesi sahibinin yetki belgesi kapsamındaki faaliyetinin geçici olarak durdurulacağına hükmedilmektedir. Bu bağlamda faaliyeti geçici olarak durdurulan yetki belgesi sahibinin, asgari kapasite şartının %60'ını ve fazlasını yeniden tamamlaması halinde faaliyetine yeniden izin verileceği söylenmektedir. Eklenen bu yeni hükmün uygulanmasının, Yönetmeliğin 14. maddesinin 21. fıkranın uygulanmasına engel teşkil etmeyeceği şerhi düşülmüştür.

10) Sadece şube için söz konusu olacak H türü yetki belgesi talepleri karşılanmayacaktır.

11) Gerçek kişinin ölümü halinde düzenlenecek yetki belgesi ve taşıt kartları için ücret alınmaması kuralı getirilmiştir.

12) B ve D1-D2-D3 türü yetki belgeleri ile ilgili olarak asgari kapasiteyi sağlayacak azami özmal otobüs yaşı 12'den 15'e çıkarılmıştır.

13) İstisnai nitelikte bir ekleme yapılmış olup; adlarına L türü yetki belgesi düzenlenmiş firmaların, geçerli bir taşıma işleri organizatörü yetki belgesine sahip olmaları halinde, yalnızca depoları arasında yapacakları parça başına taşımalarda, başka firmalar adına düzenlenen K1 türü yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı bulunan taşıtları kullanabileceği ve bu durumda idari para cezası uygulanmayacağı ifade edilmiştir.

14) Genel olarak taşıma işlerinde istihdam bakımından, büyük otobüs (şoförü dahil 17 adetten fazla oturma yeri olan otobüs) kullanacak şoförler için aranan yaş kriteri 2 yaş indirilmiş, 26'dan 24'e çekilmiştir.

15) Yolcu taşımalarında bagaj bakımından, görme engelli yolcuların sertifikalandırılmış rehber köpeğinin, köpeğin ağırlığı ve gerekli sağlık belgeleri olmak koşulu ile taşıtta bagaj taşımaya mahsus bölümün dışında uygun bir yerde ücretsiz olarak taşınacağı hükme bağlanmıştır.

16) Yetki belgeleri geneli bakımından, Bakanlık tarafından "görölmüştür" şerhi düşülmesi yerine Bakanlığa bildirilme/iletilme kriteri getirilmiştir.

17) B2 türü yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı taşıtların yurt dışına çıkış yaptığı saatten itibaren 24 saat geçmedikçe veya Bakanlıkça özel izin düzenlenmediği sürece, aynı taşıtların yeniden yurt dışına çıkışlarına izin verilmeyeceği ifade edilmiştir.

18) Yolcu terminalleri ve tarifeli yolcu taşımaları ile ilgili ücret tarifeleri bakımından, Bakanlığa fiziki olarak bildirilen ücret tarifeleri olması durumunda Bakanlık tarafından "görölmüştür" şerhi düşülmesi yerine, fiziki olarak bildirilen ücret tarifesinin Bakanlığın evrak kaydına girdiği tarihten itibaren dört iş günü sonrasında uygulanmaya başlanacağına hükmedilmiştir.

19) Tarifeli yolcu taşımacılığı ücret tarifeleri bakımından; kalkış, ara durak ve varış noktalarında meydana gelen/gelebilecek değişiklikler ile verilmiş hattın iptali veya yeni hat almaları için de Bakanlık tarafından "görölmüştür" şerhi düşülmesi yerine Bakanlığa bildirilme/iletilme kriteri getirilmiştir.

20) Yolcu terminalleri ile kalkış veya varış noktası havalimanları/havaalanları olan tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetleri için Bakanlığın "görölmüştür" şerhinin özel olarak arandığı bir durum eklenmiş; Bakanlığa bildirilen/iletilen ücret tarifelerinin Bakanlıktan "görölmüştür" şerhi alınmadan uygulanmaya başlanamayacağı ifade edilmiştir. Bu istisnaya giren hallerde Bakanlığa bildirilme/iletilme eylemi tek başına yeterli olmamakta, Bakanlıktan "görölmüştür" şerhinin de ayrıca alınması gerekecektir.

21) Tarifeli yolcu taşımaları zaman tarifeleri bakımından yeni bir düzenleme getirilmiştir. Tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunacak yetki belgesi sahiplerinin, onaylanmış zaman tarifelerini, fiili olarak faaliyet gösterdikleri merkezi adres, şube ve acentelerinde görülebilecek bir yere asmak veya bu yerlerde elektronik olarak görüntülemek zorunda olduğu ifade edilmiştir. Zaman tarifelerinin bir örneğinin yolcu taşıması yapan taşıtlarında bulundurması zorunluluğu getirilmiştir.

22) Tarifeli yolcu taşımaları zaman tarifeleri ve bunların bildirim süresi bakımından; mücbir sebep bildirim süresi 12 saatten 3 saate, ek sefer bildirim süresi 48 saatten 6 saate, bilet satışı olmayan sefer iptali bildirim süresi 48 saatten 6 saate indirilmiştir.

23) L2 ve K1 türü yetki belgesi başvuruları bakımından yeni bir geçici madde eklenmiş, başvurulara ilişkin müracaatlar ile yapılacak iş ve işlemlerin 01.07.2023 tarihine kadar sonuçlandırılması gerektiği ifade edilmiştir.

24) U-ETDS'ye veri girişi yapılmamasına uygulanacak yaptırımlar bakımından geçici istisnalar getirilmiştir. C2, C3, L1, L2, N1, N2, T1 veya T2 yetki belgesi sahibi gerçek veya tüzel kişiler ile C1, K1, K2 veya K3 yetki belgesine sahip tüzel kişiler için 01.01.2023 tarihine kadar; C1, K1, K2 veya K3 yetki belgesine sahip gerçek kişiler 01.01.2024 tarihine kadar istisnalar söz konusu olacaktır ve belirli tarihlere kadar UETDS'ye veri girişi yapılmaması halinde yaptırım uygulanmayacaktır.

25) C2 ve L2 türü yetki belgelerine ilişkin geçiş hükümleri bakımından geniş bir düzenleme getirilmiştir.

Geçici maddenin tam metni, tablonun 12. sayfasında yer almaktadır.

26) L2 türü yetki belgesi ücreti 664.046 TL olarak belirlenmiştir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin son

hali: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=24299&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

Ayrıca, konuya ilişkin Bakanlık duyurusu ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini rica ederiz.

Saygılarımızla,

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Taşıma ve Lojistik Sistemler Daire Başkanlığı
TIR İşlemleri Müdürlüğü

